

TRADIȚII ALE ARTEI PLASTICE GĂLĂȚENE

NICOLAE MANTU * LOLA SCHMIERER - ROTH
GEORGETA ARĂMESCU * CONSTANTIN ARĂMESCU

Conturarea unui ambient plastic al Galațiului în secolul XX s-a datorat unor personalități devenite repere în arta românească. Am selectat pentru această expoziție patru nume semnificative în acest sens :Nicolae Mantu, Lola Roth, Georgeta și Constantin Arămescu. Nicolae Mantu și Lola Roth au fost adevarăți ctitori ai vieții plastice din orașul nostru, lăsând în același timp o operă de o deosebită valoare, în timp ce frații Arămescu, afirmați pe alte meridiane, au revenit prin creațiile lor în orașul natal.

Patrimoniul nostru deține un număr însemnat din opera acestor artiști și de aceea ne-am propus o prima conturare a unei secții din viitorul Muzeu de Artă Vizuală, dedicată creației plastice gălățene. Acest demers este facilitat de generoasele donații ale Georgetei Arămescu și ale familiei « Ionescu- Roth », care au îmbogățit în ultimii ani colecțiile muzeului nostru.

Mariana Tomozei Cocoș

NICOLAE MANTU

(1871 - 1957)

Născut la Galați, în 1871, într-o familie ce cultivă arta, Nicolae Mantu manifestă încă din copilărie pasiune pentru desen, lucru confirmat mai târziu în cadrul Școlii de belle-arte de la București, unde studiază cu Gheorghe Tattarescu și cu G. D. Mirea. Este preiat la absolvire cu medalia Honoris Causa și se dedică apoi, timp de zece ani graficii publicitare.

“Adevărul”, “Adevărul literar”, “Dimineața”, “Zeflemeaua”, “Belgia Orientului”, “Furnica”, “Patriotul”, “Moftul român” și publică numeroase caricaturi și desene satirice, fiind apreciat și de I. L. Caragiale. Mantu face parte astfel din pleiaada de artiști români din prima jumătate a secolului XX –Iser, Ressu, Fr. Shirato, Tonizza, Jiquid, etc..- care și-au manifestat o atitudine critică față de diferite aspecte ale politicii din perioada respectivă.

În 1905 pleacă la München, unde-și continuă astfel studiile în domeniul artei, într-unul din centrele europene cele mai celebre din acest domeniu. Aici și-au început inițierea, înainte de a pleca spre Paris și alți artiști români care și-au adus o contribuție importantă la dezvoltarea școlii românești moderne de pictură: Luchian, Iser, Ressu, Steriadi, Tonizza, etc... Înțeția lui Nicolae Mantu era de a se specializa în pictura animalieră, dar privind în ansamblu opera sa constatăm că ea este bine reprezentată și în alte genuri artistice. Mantu și-a exprimat însă toata viața acest interes pentru scenele cinegetice prin colaborarea cu ilustrații (permanentă după 1933) la revista vânătoarească “Carpății”.

La München (unde rămâne între 1905- 1912) artistul studiază pictura animalieră – și în special reprezentarea calului- cu profesorul Heinrich von Zugel- însușindu- și o serioasă tehnică a desenului, în spiritul metodelor proprii stilului academic, specific acestei școli. În perioada studiilor el se înscrise, ca și alți artiști români aflați în acel moment în capitala Bavariei (Lascăr Vorel, Marius Bunescu, Tarasov), în societatea studențească “Patria”. La sfârșitul studiilor este răsplătit pentru realizările sale, de către Academia Regală din München cu “medalia mare de argint”.

Începând din 1913 se stabilește la Galați, unde se va dedica artei până la sfârșitul vieții. Devine membru societar al “Tinerimii Artistice” și expune la această prestigioasă associație artistică încă din 1911. Îa parte însă permanent și la viața culturală a Galațiului, devenind membru al Societății culturale “V.A. Urechia”. După război el va fi de asemenea, unul dintre importanții membri fondatori ai primului “Cenaclu al artiștilor plastici”, nucleul viitoarei Filiale a Uniunii Artiștilor Plastici din Galați.

Fără a avea perioade distințe, opera lui Mantu este o creație unitară, cu dominante specifice artei moderne românești. Fie că e vorba despre naturi moarte, imagini de interior sau compozиții animaliere, întâlnim aceeași vocație de a surprinde imagini ale unui univers ce evoca atât tradiții ale picturii cât și expresii ale frumosului a căror esență nu-și pierde valoarea o dată cu trecerea timpului.

Lucrările aflate în patrimoniul Muzeului de Artă Vizuală sunt definitorii pentru stilul artistului dar și pentru acea atmosferă specifică perioadei interbelice, tipică pentru intelectualii români, pentru oamenii cărții și ai penelului.

Cele două naturi statice cu flori, “Atelierul artistului”, “Ora odihnei” sunt compozиții ce surprind o viziune unde lirismul discret și predispozitia pentru meditație sunt susținute de un desen și o compozitie bine structurate, de o tehnică picturală sedimentată, toate acestea justificând interesul trezit de arta sa și în zilele noastre, în rândul celor care-i cunosc opera.

LOLA SCHMIERER ROTH

(1893 - 1981)

Provenită dintr-o familie cu prestanță socială în Galați, nepoată a cunoscutului filolog Heimann Tiktin, Lola Schmierer Roth, beneficiază de o formăție artistică ce-i dublează talentul nativ cu o complexă structurare tehnică. La început ia lecții cu Antonio Zumino, un pictor academic; frecventează mai târziu atelierul lui Ion Theodorescu Sion; la Viena studiază cu Hermann Struck și Lovis Corinth, la Berlin cu expresionistul Willy Jaeckel și la Paris cu André Derain.

In 1922 expune la Graphisches Kabinett din Berlin, iar între 1933 -1947 este prezentă la Saloanele Oficiale de pictură și grafică din țară, ceea ce-i aduce aprecierea sub forma Premiului I Anastase Simu, primit în 1933.

Mai târziu, în 1951, participă la înființarea Cenaclului UAP din Galați, alături de Nicolae Mantu și Nicolae Spirescu, dar devine membră a UAP abia în 1975. Retrospectiva din 1972 organizată de Muzeul de Artă Contemporană din Galați este deschisă în anul următor la Muzeul Simu, în București, orasul unde artistă și-a trăit va ultimii ani ai vieții.

Întâinim în opera Lolei Roth o diversitate tematică și stilistică ce ne dezvăluie atât formația de o mare soliditate , cât și capacitatea artistei de a asimila cele mai noi limbaje , de fiecare dată grefate pe o cultură plastică deosebit de riguroasă și integrate într-o foarte personală viziune a expresiei.Fie că sunt finite sau rămân la stadiul de schiță sau studiu, lucrările emană în ansamblu atmosferă unor căutări, a unor investigații în plină desfașurare, sugerându-ne cu prospețime – chiar după atâtia ani- impresia că pătrundem într-un univers ascuns publicului, cel al atelierului de lucru, al unui spațiu privilegiat al creatorului.

În patrimoniul Muzeului de Artă Vizuală întâlnim lucrări din toate etapele de creație ale artistei. Din perioada de început, mai multe portrete de tinere fete, sau de femei, rețin atenția prin maturitatea abordării. Peisajele, exprimă mai puțin o acumulare diferențiată a tehnicii cât o adevarare a mijloacelor artistice la specificul vizual al motivului abordat.

Astfel, dacă numeroase peisaje înfățișând aspecte din vechiul Galați pun accentul pe structurarea formelor, amintind uneori lecțiile lui Derain (“Galați- ziduri cu contraforturi”), o intreagă suită de mici “vedute”,înfățișând parcul Romanescu sau imagini montane ne impun prin picturalitate și capacitatea de a sugera atmosferă. De mici dimensiuni, ele se cer privite de aproape, asemeni gravurilor vechi; și asemenei lor, dezvăluie frumusețea construcției compoziționale și o știință specială a echilibrării maselor de umbră și lumină, susținută mereu de sensibilitatea în dozarea efectelor cromaticii, și a ritmului tușelor.

Destinul singular al Lolei Schmierer Roth a făcut ca ea să trăiască un timp în special prin memoria celor care au cunoscut-o ca profesoară, marcând benefic prin calitățile sale pedagogice viața unor tineri, în drumul lor spre universul creației plastice, cu rigorile și împlinirile lui.

Continuând un gest recuperator, început cu câteva decenii în urmă de expoziția retrospectivă din 1972, donația “ Roth –Ionescu”, a imbogătit în 2003 colecția muzeului cu 74 de lucrări de grafică și pictură aparținând artistei, aducând astfel noi repere în cunoașterea operei unei creațoare de o remarcabilă complexitate, în configurațiile vizuale ce sintetizează meditațiile sale plastice.

Mariana Tomozei Cocoș

GEORGETA - GIGI ARĂMESCU-ANDERSON

(1910 - 1994)

CONSTANTIN - EMIL (TICU) ARĂMESCU

(1914 - 1966)

Nepoți ai marelui om politic Virgil Madgearu, Georgeta și Constantin Arămescu s-au nascut într-o familie de intelectuali din Galați (tatăl -profesor de drept, iar mama, sora lui Virgil Madgearu, o bună pianistă), unde primisera o formăție culturală de înaltă ținută. Au plecat din România în momentele tulburi de după război; Georgeta Arămescu s-a căsătorit în 1947 cu colonelul în rezervă Pierson Anthony Anderson și s-a stabilit în Statele Unite la New York și apoi la Miami; în 1948 sosesc aici și fratele ei, Constantin- Ticu Arămescu. Deși erau amândoi licențiați în drept, ei își descoperă aici adeverăata vocație în artă.

Criticul de artă Bernard Davis, președinte în acea vreme a Muzeului de Artă Modernă din Miami, a avut o contribuție însemnată la afirmarea celor doi artiști de origine română. El spunea despre Constantin Arămescu: „Ticu a creat cu stăruință și fervoare, în pofida sacrificiilor bolilor și dificultăților, o seamă de sculpturi, până ce făgăduitoarea carieră a fost retezată în culmea vigoarei sale de o moarte bruscă. El vedea frumusețea în orice formă a naturii; ochiul său sensibil vedea posibilitatea de a crea compozиții puternice, dinamice, umoristice sau tragice, vădind o înaltă esență spirituală. El a fost puternic influențat de cultura României și de filozofia orientală... multe din lucrările sale reflectă vechea sa obârșie românească”.

În anii 60, în Statele Unite se impune pop-art-ul, reînvie interesul pentru valențele plastice ale meșteșugurilor folosite în asamblaje inedite. În acest context, Constantin Arămescu (1914- 1966) realizează (în doar câțiva ani, între 1959- 1966) o operă remarcabilă, unde orientările în spiritual epocii se întâlnesc cu ecouri ale culturii populare românești. Multe din sculpturile sale valorifică deșeuri tehnice reconstituite în angrenajele noi, cu o viață putere de sugestie, nu lipsite adesea de o notă ironică: "Napoleon", "Avionul zulu", "Ferma părăsită", etc.. Dar există și o altă serie de sculpturi, realizate în lemn, unde imaginile totemicse se coreleză cu procedee tehnicale ale cioplirii în lemn, ce trimit către folclorul românesc, dar și către un cult al naturii provenit din principiile filozofiei Zen, pe care artistul o studiase. Astfel, lucrări cum ar fi "Aripă", "Treapta", "Coloana românească", "Troiță" au forță expresivă ce justifică includerea lui Ticu Arămescu de către istoricul de artă Ionel Jianu în "Dictionnaire de la sculpture moderne", Ed. Fernand Hazan, 1970.

Pictura și grafica Georgetei Arămescu (1910- 1994) au o dominantă expresionistă pe care o regăsim și la fratele ei. Arta ei se formează sub impulsul unuia dintre inițiatorii expresionismului abstract - Hans Hoffman - și al celor mai importanți reprezentanți ai gestualismului american. A făcut parte din Grupul celor șase pictori abstracționiști din Florida de Sud 1956- 1962 și expune, ca și fratele ei, în galerii din Miami, Woodstock, New York.

Creația Georgetei Arămescu este o incitantă sinteză între orientările stilistice cele mai îndrăznețe ale anilor '60 și citate plastice din pictura medievală și din arta populară românească. Motivele icoanelor, ale fragmentelor de icoane țărănești sau de scoarțe populare se inserează firesc în sintaxa predominantă abstractă a picturii Georgetei Arămescu. Cu ocazia unei expoziții a pictoriței din 1971, într-o cronică din The Miami News se remarcă ineditul acestei lumi specifice Europei Centrale, șocantă pentru publicul american: "Lucrări înfățișând tumulturi de sfinți, aureole, broderii țărănești..., Sf. Fecioară și Bizanț. Pânzele pun pe americani, care cunosc puțin din istoria și dinatilile României, în imediat contact cu acea țară, prin impactul emoțional al lucrărilor".

Cromatica realizată în armonii contrastante (negru, roșu, verde, violet, scări de alb) și textura suprafeței sunt elemente plastice importante. Formele se întrepătrund, ocupă spațiul în multiple direcții și ne transmit senzația reconfortantă a energiei și vitalității. Imaginea perceptată de privitor este a unui ansamblu dinamic de forme, unitar și bine ritmat.

Temperament viguros, orientat spre transmiterea impetuoașă a trăirilor subiective a determinat-o pe Georgeta Arămescu să vizualizeze în simboluri apartenența profundă la spiritualitatea românească, dar și să reia efectiv legătura cu România. Expozițiile din țară, din anii 1968, 1977, deschise la muzeele din București, Galați, Iași, Cluj, dar și generoasa donație de peste 300 de lucrări făcute Muzeului de Artă Vizuală din Galați, în diferite etape, (ultima în 1990, cu patru ani înainte de a mori) le-au asigurat fraților Arămescu acea comunicare, pe care și-au dorit-o, cu spațiul natal.

Nicolae Mantu
Flori, u/c, 45,5/ 57,5 cm, Inv.71

Nicolae Mantu
Atelierul artistului, u/c, 59,5/72, inv. 143

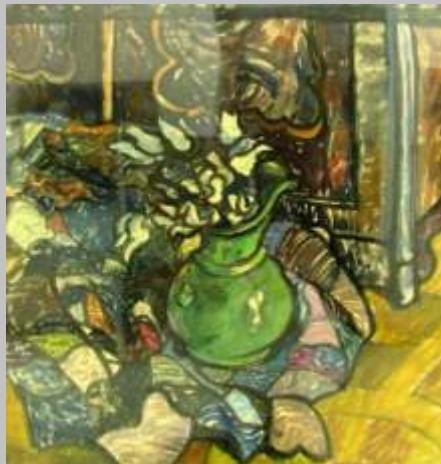

MUZEUL DE ARTĂ VIZUALĂ GALATI

Aceasta este o varianta restransa a catalogului original.

Catalogul original contine 15 pagini si poate fi achizitionat de la standul muzeului sau solicitandu-l printr-un E-mail la adresa: office@mavgl.ro, sau la numarul de telefon: 0236/413452

MUZEUL DE ARTĂ VIZUALĂ GALAȚI

Organizarea expoziției și concepția catalogului:
Mariana Tomozei Cocoș

Tehnoredactare computerizată:
Mariana Tomozei Cocoș

Tipar:

Director
Dan Basarab Nanu